

فەلسەفەى پینجەمى وێژەلیی داوایهك له وهزارەتی پەرورده

بەشى دووهم و كۆتایی

رەنج محمد

بێجگە لە تالیس چەندەها فەیلەسوفی تریشمان هەبە دواى ئەو کە بێر و پای خۆیان لەسەر ئەم شتانه دەربڕیوه وەک (ئەنيسکه مەندەر ، ئەنيسکمانس ، هیراکلیس) لە دواى ئەمەش باسی وەرچەرخان فەلسەفە ئەکات لە ئاسمانەوه بۆ سەر زەوی کە دەلێت لەسەر دەستی سۆفستاییهکان و سوکرات بە ئاکام گەیشت لەسەر دەستی فەیلەسوفە ئیسلامیەکان و فەیلەسوفە نوێ و هاوچەرخیەکاندا باسەکانی سەبارەت بە گەردوون و مرۆڤ و کۆمەلگا و سیاسەت و هونەر گەیشتە رادەى کاملاً بون . لێره دا واق و پیرامۆم لەوێ ئەم هەموو قسە ئەکات و وائەزانی ئەم کتێبە هیچ لەو شتانه ورد نایبێتەوه بەلکو لە لاپەرەکانی کۆتاییدا دینێهە سەر ئەم باسانە کە بە هیچ جۆرێ هیچ مامۆستایەک ئەو هەموو بە خۆیندکار ناخویننیت ، لەبەر قورسی و بێ مانای باوەتەکان ، تەنانت هەر کورت ترین باسی

سۆفستای نەکردووه کە لێره دا بە کورتترین شێوه باسی ئەکەین و دەتوانین بڵێین (سۆفیسستەکان) بە زاراوهى یۆنانی لە (سۆفیسست) و هاتوووە کە واتای (شارەزا یا پسیۆر یا پیاوی دانا) ئەگەیه نیت . گرێکەکان لە سەرەتادا ئەم زاراوهیان بەکار هێناوه بۆپیاوانێک کە فێربوون و تیگە یشتوون وە کوحوت پیاوه داناکەى یۆنان لە سەدهى پینجەمى پێش زایندهم زاراوهیه بۆ ئەم مامۆستا گەرۆ کانه بەکاردههینرا کە لە بەرامبەری کرێیە کدا لەچەندان لقی بالای زانیدا دەرسیان دوتەوه زیاتر بە شیوهیەکی سەرهێخۆکاریان دەکردنەک وەک قوتابخانەیکە یا گرۆپێک سۆفستای یەکان هاوکات لەگەڵ سوکرات و ئەفلاتون و ئەرسۆدا شوۆرتیان پەیداکردووە و دژایەتی یەکی فەلسەفی و مەلانییەکی سەخت لەنێوانی ئەم سیانە و سۆفستای یەکاندا هەبووه لە نوسینەکانی هەرسێکیاندا بەتەواوەتی رەنگی

داووتەوه . دیاریترینی سۆفستای یەکان پرتۆتوگراسی و گۆرگیاس و هپاسی ئەلیزی هەروەها پرتۆدیوکۆسی کایۆسی بون . سۆفستای یەکان برۆیان وایه (ئادەمیزاد پێوهی هەمووشتیگە) سۆفستایەکان پێیان وایه چاکە لە کەسیکەوه بۆ کەسیکی تر جیاوازه لە چاخیکەوه بۆ چاخیکى تر لە کۆمەلگایەکەوه بۆ کۆمەلگایەکی تر جیاوازه بەلام سوکرات برۆیای زۆر جیاوازه لەگەڵ سۆفستاییهکاندا . سوکرات پێی وایه چاکە زانینه و خرابەش نەزانینه هەروەها چاکە ئەخلاقى بە برۆی ئەو وینەیکە لە مەریفە وه هەرکەسێک خرابە بکات دەگەرێتەوه بۆ نەزانیکەى بۆیه ئەگەر ئەخلاقى سۆفستایى پێژەیی بیت ئەوا ئەخلاقى سوکرات بابەتی و رەهایه لەبەرئەوهى پشت نابهستى بە خودى کەسیک لە کەسەکان وه بە گۆرپینی بارودۆخ و حالەتەکانیش نایگۆرپیت ، لەبەرئەوه سوکرات

پێی وایه ئەوهى کە دەبگۆرێ هەر دەبیت ساختەبۆ بەلام راستی بە تێپەربوونی چاخەکان بە جیگى و چەسپوو دەمینیتەوه ئه بى هوهى هیچ گۆرانیکی تیدا پووبدات هەر لەبەرئەوه سوکرات بە دامەزێنەری فەلسەفەى ئاکار ناویدەبریت . ئیمە لێره دا هەول ئەدەین واز لە رەخنە گرتن لەم مەنەههه بۆ کەلگە بێنن هەرچەندە زۆر شتیش ماوه قسەى لەسەر بکەین ئەو فەیلەسوفانەى لەم کتێبە بە ناتەواوی باسی ئەکات وەک (ئەفلاتون ، ئەرسۆ ، هتد) بەلام ئەوهى گرنگە لێره دا ئەوهیه داوایکەین ئەم مەنەههه بگۆرپیت کە دەبیت بەشەکانى سەرتایی ئەم مەنەههه لابریت لە سەرەتاوه مێژووی فەلسەفەمان بۆ ساغ بکاتەوه کە باسمان کردووه لە کۆیوه دەست پێدەکات ، دواتر گرنگیکەى زۆر بدات بە فەلسەفەى یۆنانى و بابەتەکانى لە ئاستى تیگە یشتنى خویندکاردا بیت بۆئەوهى بە ئیمە دەلێن خویندکار بە راستى کارمان خویندن بیت توانای گفنگۆ و قسە کرمان هەبیت لەسەر بابەتە فەلسەفییەکان بۆئەوهى هەنگاوێک لە مەریفەدا بچینه پێش و بوونمان هەبیت .

ئۆفیسى سلیمانی

* بەشى روناکبیری و راگەباند بە هاوکاری گروپی هاوڕێیانی کتێب زنجیرەیک کۆپی سازکردووه لهوانه (کۆچی لاوان له دوو وێستگەدا) بۆ بە رێژ کاک کمال رەئوف ، (گۆرەزێک بە نێو جیهانیکی نا دیاردا) بۆ خاتوو (پەری حمە میرزا) کە تیاپیدا تیشک خرایه سەر ئەو هێزەى کە لە دەوری چەستەى هەموو مرۆڤ و بونە و رێکدا هەبە کە پێی دەگوتریت (هاله) واتە خەرمانە (هونەری مامەلە کردن) بۆ خاتوو (ژینۆ فاتح) (هە وێک بۆ گەشەى لاوان) بۆ خاتوو (شیلان عمر قادر) شایانی باسە کە لە سەرچەم کۆرەکاندا ژمارەیکەى بەرچاو لە لاوانى کوپو کچ ئامادەبوون .

* لە درێژى پرۆژەى ئێواره نمایشکردنى فیلمدا چەند فیلمیکى دۆبلاژکراوى کوردی بۆ ژمارەیک له خێزانی شارى سلیمانی له باخجەى ئۆفیس نمایشکراون لهوانه (تەختە پەش) و نمایشکردنى فیلمى (تەرەزان) بۆ منالان و نمایشکردنى فیلمى (جەنگى جیهانەکان) بۆ ژمارەیکەى بەرچاو له لاوان، شایانى باسە ئەم پرۆژەیه پرۆژەیکەى هەفتانەى ئۆفیسى سلیمانییەو بە هاوکاری ستۆدیۆ سەنتەر ئەنجامدەدرت،

* کردنەوهى دوو کۆرسى فێربوونى زمانى ئینگلیزى و فارسى بۆ قوناعى ناوهند

* کردنەوهى دوو کۆرسى فێر بوونى زمانى کوردی بۆ ئەو هاوڵاتیانەى کە لە ناوهراست و باشورى عێراقهوه کۆچیان کردووه

* کردنەوهى سێ کۆرسى کۆمپيوتهر بۆ بەرنامەکانى (وۆرد ، ئیکسل ، فۆتۆشۆپ)

* بە رێوهبەرى سەنتەر پێشوازی کرد له وهفدیکی رێکخراوی توانا سازى کوردستان که وهفدهکە بریتیبوون له بە رێژ کاک جەزا و کاک شوان هەلسۆرپینەرانى رێکخراو له سلیمانی و بەرپێژ خاتوو ئامینه گۆیانی سەرپەرشتیاری کارەکانى رێکخراوی کۆمەلەى هیوا له عێراق .

* بە مەبەستى دەستبەکاربوونی وهک بەرپێوهبەرى ناحیهى بازریان وهفدى سەنتەر

ئۆفیسى بازریان

سەردانى بەرپێژ (ئەحمەد عەلى) یان کرد .

* گروپی (کتێب و دەروازەیک بۆ رۆشنگیری) هەستاوه بە شەرۆڤە کردن بۆ کتیبى (کەسایەتى داھینەر) لە لایەن (کاوه عەبدولرەحمان) وه ئامادەکراوه .

* کۆبوونەوهى ئاسایی گروپی (چروکان) کە گروپیکى تاییهتە بە مێردمنداڵان .

* گروپی وێستگەکان کۆبوونەوهیکە تاییهتە سەبارەت بە پلانى داھاتووی کاریان ئەنجامداوه کە تیاپدا بیروپا لەسەر پلانهکە بە گەرمی ئالۆگۆرکراوه .

* سەرەرای کۆرسە گشتییەکانى ئۆفیس خولیکى دروومانی تاییهت بۆ ژمارەیک لە کچان و ژنانى ناوچەکە کراوتهوه .

* کۆرسى سێیەمى پرۆژەى لاوانى دواپۆژ بە بەشداری نزیکی ۵۰ مندال کراوتهوه کە چەندین وانەى وهک (ئینگلیزى و کۆمپيوتهرو پەروردهى مەدەنى و وینەکیژشانى لەخۆگرتووه .

ئۆفیسى دەر بەندیخان

لە سانیادی رۆژی جیهانی لاواندا گشتوگۆیەکی کراوه بۆ گەنجانی هاندەران سازدەکات

* لە باخجەى وێستگەى کارەباى دەر بەندیخان کە ئەروانیتە سەر پووباری سیروان ، بە مەبەستى زیندوو پارگرتنى (رۆژی جیهانى لاوان) ئۆفیسى دەر بەندیخان هەستا بە سازدانى سیمیناریک لەسەر دیاردەى (کۆچی لاوان بەرهو هەندەران) بۆ کۆمەلێک لهو لاوانەى کە لە هەندەران گەراونەتەوه . لە سیمینارەکەدا کە کۆمەلێک گەنج و میوان ئامادەى بوون دیاردەى کۆچ و هۆکارەکان و دەرھاویشتەو کاریگەرەکانى لەسەر کۆمەلگا تاوتووی کرا . شایانى باسە خاتوو (ئیدج مۆنفۆ) کە نوێنەرى رێکخراویکی جیهانى یه بۆ داکوکی کردن له پەنا بەران بە سەردان هاتبووه کوردستان و ئامادەى سیمینارەکەبوو ، جگە لەوێش بیروپا و سەرنجى خۆى لەسەر دیاردەکە بۆ ئامادەبووان پوونکردووه ،

* لە سالتۆرۆژی خۆپیشاندانەکانى جەماوەرى شارى دەر بەندیخاندا ئۆفیسى دەر بەندیخان بە هاوبەشى لەگەڵ پەیمانگای کوردی بۆ هەلبژاردن هەستا بە نمایش کردنى فیلمیکى دۆکیومینتی لەسەر (هزرى نا توند و تیزى) له هۆلی رۆشنگیری دەر بەندیخان کە گوزارشتى له پێکەوه ژيان و خۆشەویستى دەکرد ، شایانى باسە نزیکیەى (۸۰) کەس لە لاوان ئامادەبوون ،

* بە مەبەستى برەودان بە پەيوەندیەکان وهفدیکی سەنتەر سەردانى ئۆفیسى گشتى و نوێنەرى (N.P.A) یان کرد .

* کردنەوهى خولی بەهێزکردن بۆ هەردوو وانەى (بێرکاری و ئینگلیزى) بۆ ئەو لاوانەى کە تاقیکردنەوهى دەرەکی ئەنجام داوه و لە خولی یەکەمدا دەر نەچوون . کە جیگەى سوود و پەرژامەندى بەشداران بوو .